

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 2To/89/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3113012170
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 03. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Patrik Príbelský, PhD.
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2016:3113012170.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Patrika Príbelského PhD. a členov senátu JUDr. Jozefa Janíka a JUDr. Petra Tótha, v trestnej veci proti obžalovanému M. H., nar. XX.XX.XXXX v I., vedenej pre zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), písm. b), ods. 2 písm. d) Tr. zákona s poukazom na § 138 písm. b) Tr. zákona a iné, o odvolaniach prokurátora Okresnej prokuratúry Trenčín a obžalovaného proti rozsudku Okresného súdu Trenčín zo dňa 09.04.2015, sp. zn. 2T/134/2013, na verejnom zasadnutí konanom dňa 03. marca 2016, takto

rozhodol:

I. Podľa § 321 ods. 1 písm. d) Tr. por. zrušuje sa napadnutý rozsudok vo výroku o treste odňatia slobody a spôsobe jeho výkonu.

Podľa § 322 ods. 3 Tr. por. sa

obžalovaný M. H. - nar. XX.XX.XXXX v I., trvale bytom
U., M. č. XXXX/XB, t.č. I. -
záhon 1, XXX XX H.

odsudzuje:

Podľa § 208 ods. 2 Tr. zák. účinného do 31.12.2015 s použitím § 36 písm.j) Tr. zák., § 38 ods. 2, ods.3 Tr. zák., § 42 ods. 1 Tr. zák. s poukazom na § 41 ods. 2 Tr. zák. s použitím § 39 ods. 1, ods. 3 písm. d) Tr. zák. na súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 4 (štyri) roky.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zák. súd obžalovaného pre výkon uloženého trestu odňatia slobody zaraďuje do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Podľa § 42 ods. 2 Tr. zák. súd zároveň zrušuje výrok o treste, ktorý bol obžalovanému uložený trestným rozkazom Okresného súdu Galanta sp. zn. 2T/12/2015, zo dňa 12.3.2015, právoplatným dňa 28.3.2015, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

II. Podľa § 319 Tr. por. sa odvolanie prokurátora z a m i e t a, pretože nie je dôvodné.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom Okresný súd Trenčín (ďalej len súd I. stupňa) uznal obžalovaného M. H. za vinného zo spáchania zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), písm. b), ods. 2 písm. d) Tr. zákona s poukazom na § 138 písm. b) Tr. zákona a prečinu zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods.2 Tr. zákona, na tom skutkovom základe, že

1./ v období od mesiaca september 2010 do mesiaca september 2012 vrátane spôsobil svojou manželkou I. H., trvale bytom M. XXXX/XB, U. v mieste ich spoločného trvalého bydliska a neskôr aj v meste prechodného pobytu na adrese G. 8, U. psychické utrpenie tým spôsobom, že na ňu vulgárne kričal, vulgárne jej nadával, ponižoval ju, citovo ju vydieral, v noci ju bezdôvodne budil, sledoval ju a v jej mobilnom telefóne jej prezeral SMS správy a telefónne hovory, čím svojim konaním sa u I. H. prejavil a ešte stále prejavuje tzv. syndróm týranej ženy,

2./ ako otec I. H., nar. XX.XX.XXXX a M. H., nar. XX.XX.XXXX, je povinný v zmysle § 62 Zákona o rodine a následne na základe uznesenia Okresného súdu Trenčín číslo 31P/283/2012-29 zo dňa 10.10.2012, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 06.11.2012, ktorým sa nariadilo predbežné opatrenie, prispievať na výživné mesačne na I. sumou 40,-€ mesačne a na M. sumou 30,-€ mesačne a to vždy do 15.dňa v mesiaci vopred do rúk matky I. H., trvale bytom U., M. XXXX/XB a ďalej na základe rozsudku Okresného súdu Trenčín číslo 31P/283/2012-87, zo dňa 10.12.2013, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 06.03.2014 a to v spojení s rozsudkom Krajského súdu Trenčín číslo 5CoP/3/2014, zo dňa 19.02.2014, je povinný prispievať na I. sumou 90,-€ mesačne a na M. sumou 70,-€ mesačne a to vždy do 15.dňa v mesiaci vopred do rúk matky I. H., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom U., M. XXXX/XB, pričom ako povinný si neplní riadne vyživovaciu povinnosť na obe deti za obdobie od decembra 2013 až do súčasnej doby (máj 2014 vrátane), pričom v mesiaci február uhradil sumu 70,-€ a v mesiaci marec uhradil sumu 70,-€, čím mu vznikol dlh na riadnom výživnom v sume spolu 620,-€, v sledovanom období povinný nebol vedený ako uchádzač o zamestnanie na Úrade práce, soc.vecí a rodiny Trenčín, nie je posudzovaný ako osoba v hmotnej núdzi, v stíhanom období bol zamestnaný v spoločnosti Pellenc s.r.o., Nové Mesto nad Váhom a od 20.12.2013 do 24.02.2014 v spoločnosti Gazu s.r.o., Nová Dubnica, kde pri nástupe do zamestnania nenahlásil vyživovaciu povinnosť a pracovný pomer v spoločnosti Gazu s.r.o. bol ukončený z dôvodu opakovaného porušenia pracovných predpisov, a do dňa hlavného pojednávania mu vznikol dlh na výživnom 3.830,-€.

Súd I. stupňa za to uložil obžalovanému podľa § 208 ods.2, § 41 ods.2 s poukazom na § 36 písm. j), § 38 ods.2, ods.3, ods.8, § 39 ods.1, ods.3 písm. d) Tr. zákona úhrnný trest odňatia slobody v trvaní 4 roky, na výkon ktorého ho podľa § 48 ods.2 písm. a) Tr. zákona zaradil do ústavu s minimálnym stupňom stráženia.

Uvedený rozsudok napadol v zákonnej lehote odvolaním tak obžalovaný, ako aj prokurátor.

Prokurátor v písomných dôvodoch odvolania uviedol, že podáva odvolanie do výroku o treste a to v neprospech obžalovaného. Vzhľadom na výsledky dokazovania nebol dôvod na ukládanie trestu obžalovanému pod spodnú hranicu trestnej sadzby a preto mu mal súd ukladať trest v rozpätí 7 až 15 rokov. Uložil mu však trest oveľa nižší, ktorý nebude schopný naplniť svoj účel. Uložený trest je preto neprimeraný.

Navrhol preto, aby krajský súd napadnutý rozsudok zrušil vo výroku o treste a sám rozhodol tak, že mu uloží úhrnný trest odňatia slobody v dolnej polovici trestnej sadzby (bez použitia § 39 Tr. zákona), so zaradením do ústavu s minimálnym stupňom stráženia.

Obžalovaný v písomných dôvodoch odvolania uviedol, že odvolanie smeruje do výroku o vine za trestný čin týrania blízkej osoby a zverenej osoby a do výroku o treste. Napadnutý rozsudok v časti týkajúcej sa uznania viny za trestný čin zanedbania povinnej výživy považuje za zákonný. Dlhé výživné sa bude snažiť uhradiť. Vinu vo vzťahu k trestnému činu týrania blízkej osoby a zverenej osoby však absolútne popiera. Napadnutý rozsudok je nepreskúmateľný už len preto, lebo z neho nevyplýva, o akej obžalobe akej prokuratúry súd prvého stupňa rozhodoval. Voči svojej manželke sa nedopustil žiadneho týrania. Hádky medzi nimi samozrejme boli, avšak nikdy na ňu fyzicky nezaútočil, hádky boli obojstranné. Tiež právna kvalifikácia - po dlhší čas - nie je namieste. On väčšinu obdobia uvedeného v rozsudku pracoval v zahraničí, domov sa vracal len na víkendy. Údajné týranie počas 2 rokov je popísané v podstate len 2 vetami. Toto konanie tak podľa jeho názoru maximálne predstavuje priestupok. Ak by bol tyranom, nemohol by mu súd povoliť styk so synom. Súd prvého stupňa tendenčne vypočul len poškodenú a jej blízke osoby.

Navrhol preto, aby krajský súd napadnutý rozsudok zrušil a aby sám rozhodol tak, že ho spod skutku v bode 2) rozsudku oslobodí podľa § 285 písm. f) Tr. poriadku s poukazom na § 86 ods.1 písm. a) Tr. zákona a spod skutku 1) ho oslobodí podľa § 285 písm. b) Tr. poriadku.

Verejné zasadnutie na rozhodnutie o odvolaní bolo vykonané v neprítomnosti obžalovaného a poškodenej, ktorí sa napriek riadnemu upovedomeniu bez ospravedlnenia nedostavili. Obžalovaný navyše požiadal o vykonanie verejného zasadnutia v neprítomnosti.

Na verejnom zasadnutí odvolacieho súdu zástupca krajského prokurátora uviedol, že navrhuje odvolanie obžalovaného ako nedôvodné zamietnuť a obžalovanému uložiť bez aplikácie ustanovenia § 39 Tr. zákona trest v dolnej polovici trestnej sadzby.

Obhajca navrhol, aby krajský súd napadnutý rozsudok zrušil a aby sám rozhodol tak, že obžalovaného spod skutku v bode 2) rozsudku oslobodí podľa § 285 písm. f) Tr. poriadku s poukazom na § 86 ods.1 písm. a) Tr. zákona a spod skutku 1) ho oslobodí podľa § 285 písm. b) Tr. poriadku. Prípadne navrhol vec vrátiť súdu prvého stupňa na nové prejednanie a rozhodnutie, pretože sa nevysporiadal so správou organizácie Orchidea ako i s tým, že predchádzajúce manželstvo poškodenej bolo turbulentné a syndróm týranej ženy mohol vzniknúť už tam.

Krajský súd ako súd odvolací, na základe riadne a včas podaných odvolaní prokurátorom a obžalovaným - podľa § 317 odsek 1 Trestného poriadku preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolatelia podali odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo. Neopomenul pritom skúmať, či vec neobsahuje chyby odvolaním nevytýkané, ktoré by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 odsek 1 Trestného poriadku a dospel k záveru, že odvolanie obžalovaného je čiastočne dôvodné, i keď z iných dôvodov než sám v podanom odvolaní uvádzal. Naopak, odvolanie prokurátora vyhodnotil krajský súd ako nedôvodné.

Keďže obžalovaný napadol rozsudok súdu prvého stupňa len čo do výroku o vine pre skutok pod bodom 1) a celý výrok o treste, a prokurátor napadol len výrok o treste, zameril sa v ďalšom krajský súd len na preskúmanie týchto odvolaniami napadnutých výrokov, pretože výrok o vine za skutok pod bodom 2) nadobudol právoplatnosť.

Vo vzťahu k výroku o vine vo vzťahu k skutku uvedenému pod bodom 1) a právne kvalifikovanému ako zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), písm. b), ods. 2 písm. d) Tr. zákona s poukazom na § 138 písm. b) Tr. zákona, krajský súd uvádza, že súd prvého stupňa v rámci procesného postupu rešpektoval a dodržal všetky základné zásady trestného konania uvedené v § 2 Tr. por., najmä však zásady zákonného procesu - § 2 ods.7 Tr. por., práva na obhajobu - § 2 ods.9 Tr. por., voľného hodnotenia dôkazov - § 2 ods.12 Tr. por., i rovnosti strán (kontradiktórnosti) - § 2 ods.14 Tr. por. Krajský súd preto konštatuje, že súd prvého stupňa dospel k vyhlásenému rozsudku po bezchybnom procesnom postupe a v súlade so všetkými procesnými ustanoveniami, ktoré tento proces upravujú.

Zároveň bol správne zistený skutkový stav, na základe ktorého bola ustálená vina a skutok bol súdom správne právne kvalifikovaný. Vina obžalovaného vo vzťahu ku skutku uvedenému pod bodom 1) je preukázaná výpoveďou poškodenej I. H., svedkov I. D., W. Y., S. Q., znaleckým posudkom súdneho znalca PhDr. Petra Vaňka, ako i ostatnými listinnými dôkazmi.

Poškodená i ostatní svedkovia jasne popísali ako prebiehalo spolužitie poškodenej s obžalovaným počas žalovaného obdobia. Poškodená jasne popísala správanie sa obžalovaného, ktoré oprávnene vnímala ako psychické týranie a ponižovanie. Neustále ju „deptať“ a udržiaval v strese. Poškodená jasne uviedla, že toto správanie zo strany obžalovaného musela trpieť denne, i viac dní po sebe. Z jej výpovede vyplynulo, že zo strany obžalovaného rozhodne nešlo len o „občasné“ či „víkendové“ správanie sa. S výpoveďou poškodenej logicky korešpondujú i výpovede svedkov, i keď svedkovia neboli a logicky ani nemohli byť prítomní pri všetkých detailoch páchania trestnej činnosti, pretože sa jedná o trestnú činnosť páchanú prevažne v intimitě obydľia určitého spoločenstva - rodiny. Významným dôkazom je i znalecký posudok z odboru psychológie vypracovaný PhDr. Petrom Vaňkom, z ktorého jasne vyplýva, že poškodená pociťovala správanie obžalovaného ako neprimerané a neadekvátne. V dôsledku tohto správania sa u nej vyvinula neurotická symptomatológia a malo u nej za následok vznik syndrómu týranej ženy. Jednoznačne možno potom konštatovať, že obžalovaný sa k poškodenej správal hrubším stupňom necitlivosti a bezohľadnosti, ktoré malo určité trvanie. Spôsobil jej preukázateľne psychické utrpenie, ktoré poškodená subjektívne pociťovala ako ťažké príkorie.

Obžalovaný páchal uvedenú trestnú činnosť po dlhší čas, teda v priebehu 2 rokov. „Dlhším časom“ pre potreby Trestného zákona sa vo všeobecnosti rozumie časový úsek, ktorého dĺžka je ovplyvnená konkrétnou intenzitou trestnej činnosti. Všeobecne nie je možné vymedziť, aký presný čas sa považuje za „dlhší“. Platí však, že pri závažnejších trestných činoch (s vyššou trestnou sadzbou) bude na naplnenie znaku „po dlhší čas“ stačiť uplynutie kratšej doby, než pri trestných činoch menej závažných. Do úvahy je potrebné samozrejme vziať i špecifické podmienky možností páchania trestnej činnosti. Pri trestných činoch charakterizovanými fyzickým či psychickým násilím, bude vo všeobecnosti na naplnenie znaku „po dlhší čas“ postačovať ich páchanie po dobu aspoň 6 mesiacov.

Poškodená jednoznačne potvrdila, že obžalovaný sa k nej ponížujúco správal denne, i viac dní po sebe. Aj ak by sme prijali tvrdenie obžalovaného, že pracoval v zahraničí a domov dochádzal len na víkendy, nie je táto skutočnosť sama osebe spôsobilá spochybniť právnu kvalifikáciu podľa § 208 ods.2 písm. b) s poukazom na § 138 písm. b) Tr. zákona. Termín „po dlhší čas“ v prípade trestného činu týrania blízkej osoby a zverenej osoby totiž neznamená, že páchatel musí psychické či fyzické násilie, či ponížujúce alebo iné konanie vyvíjať každý deň. Stačí, aby sa takéto konanie kontinuálne opakovalo v určitej forme v rámci určitého časového obdobia a aby jednotlivé čiastkové útoky neoddeľoval príliš dlhý časový úsek, ktorý by v subjektívnom vnímaní poškodenej osoby prerhol kontinuitu vnímania tohto správania ako ťažkého príkoria. Aj v prípade, ak by sa obžalovaný k poškodenej opísaným konaním správal „len“ počas víkendov v rámci uceleného časového obdobia, je možné toto obdobie považovať za „dlhší čas“. Nakoniec, zo súdnej praxe sú dostatočne známe prípady, keď sa násilníci voči poškodeným osobám správajú násilným spôsobom v rámci určitého obdobia „len“ v určitých momentoch - napríklad pod vplyvom alkoholu, omamných látok a podobne.

Ak obžalovaný tvrdí, že nebol vypočutý ním navrhovaný svedok, tak krajský súd musí uviesť, že vykonané dokazovanie dostatočne preukazuje spáchanie oboch trestných činov a svedok by zrejme len uviedol, že hádky vznikali z oboch strán, čo už bolo vykonaným dokazovaním dostatočne preukázané.

Ani tvrdenie obžalovaného, že záver o jeho vine bol vyvodený na základe výpovedí poškodenej a jej rodinných príslušníkov, nie je spôsobilý žiadnym spôsobom oslabiť jeho trestnoprávnu zodpovednosť za daný trestný čin. S prihliadnutím na druh a formu uvedenej trestnej činnosti je zjavné, že jedným z najdôležitejších dôkazov bývajú výpovede poškodenej osoby a osôb, ktoré mohli byť pri ich vzájomnom spolužití prítomné, prípadne ktorým sa poškodená osoba zverila - a to sú predovšetkým rodinní príslušníci. Napokon, všetci svedkovia boli riadne poučení na následky krivej výpovede a na povinnosť uvádzať len pravdu.

Ak obžalovaný namieta, že súd prvého stupňa nechal do úvahy správu neziskovej organizácie Orchidea n.o., tak krajský súd uvádza, že okresný súd túto správu do úvahy vzal a to pri úvahách o treste a zvolenom postupe podľa § 39 Tr. zákona pri individualizácii trestu. Je však pravdou, že okresný súd túto skutočnosť v odôvodnení napadnutého rozsudku výslovne neuviedol.

Vina obžalovaného vo vzťahu k obojmu žalovaným trestným činom tak bola výsledkami dokazovania bezpečne preukázaná. V podrobnostiach potom krajský súd poukazuje na vyčerpávajúce odôvodnenie v odôvodnení napadnutého rozsudku súdu prvého stupňa, ktorého závery si osvojil.

V vzťahu k výroku o treste krajský súd však uvádza, že vzhľadom na odvolacie námietky obžalovaného ako čiastočne dôvodné a to z iného dôvodu, ako uvádzal obžalovaný. Z odpisu z registra trestov totiž vyplynulo, že obžalovanému bude potrebné uložiť súhrnný trest, pretože trestným rozkazom Okresného súdu Galanta sp. zn.: 2T/12/2015 z 12.03.2015 bol uznaný za vinného zo spáchania prečinu podľa § 207 ods.1 Tr. zákona a bol mu uložený podmienkový trest v trvaní 6 mesiacov so skúšobnou dobou 1 rok.

Následne preto krajský súd zrušil výrok o treste v napadnutom rozsudku a obžalovanému uložil trest nový, ako trest súhrnný, zistiac pritom jednu poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. j) Tr. zákona (absencia odsúdenia a priestupkového postihu pred spáchaním tr. činnosti). Pritťažujúcu okolnosť podľa § 37 písm. h) Tr. zákona (spáchanie viacerých trestných činov) nebral súd do úvahy z dôvodu, že v danom prípade bolo potrebné aplikovať asperačnú zásadu. Prevažovali tak poľahčujúce okolnosti.

Keďže obžalovaný spáchal viaceré úmyselných trestných činov viacerými skutkami a jeden z nich je zločinom, bolo potrebné trest ukladať podľa asperačnej zásady.

Rovnako ako súd prvého stupňa, i krajský súd vzhľadom na danom prípade podmienky na aplikáciu § 39 Tr. zákona, teda na ukladanie trestu pod spodnú hranicu zákonom ustanovenej trestnej sadzby a to vzhľadom na okolnosti prípadu. Špecifické okolnosti prípadu vidí krajský súd v tom, že nezhody v spolužití obžalovaného a poškodenej vznikali zo správania oboch strán, pričom obe strany vyvolávali hádky. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že poškodená trpí určitou psychickou labilitou, ktorá je trvale prítomnou črtou jej osobnosti a ktorá mala na subjektívne vnímanie konania obžalovaného vplyv tom smere, že ho zrejme subjektívne pociťovala z hľadiska intenzity ako „omnoho ťažšie príkorie,“ než iná, viacej psychicky odolná osoba. Dôležitou je i skutočnosť, že obžalovaný nikdy nepoužil voči nej fyzické násilie a od spáchania skutku uplynuli 4 roky.

Rovnako ako okresný súd, i krajský súd pri ukladaní trestu vychádzal z názoru, že vzhľadom na okolnosti prípadu možno mať za to, že by použitie trestnej sadzby ustanovenej v § 208 ods.2 Tr. zákona bolo pre obžalovaného neprimerane prísne a na zabezpečenie ochrany spoločnosti postačuje aj trest kratšieho trvania.

Trest potom krajský súd ukladal ako trest súhrnný podľa § 208 ods. 2 Tr. zák. účinného do 31.12.2015 s použitím § 36 písm. j) Tr. zák., § 38 ods. 2, ods.3 Tr. zák., § 42 ods. 1 Tr. zák. s poukazom na § 41 ods. 2 Tr. zák. s použitím § 39 ods. 1, ods. 3 písm. d) Tr. zák. a individualizoval ho vo výmere 4 roky, teda pri spodnej hranici základnej skutkovej podstaty.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zák. krajský súd obžalovaného následne pre výkon uloženého trestu odňatia slobody zaradil do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia, pretože v posledných 10 rokoch pred spáchaním trestnej činnosti nebol vo výkone trestu odňatia slobody.

Podľa § 42 ods. 2 Tr. zák. súd zároveň zrušil výrok o treste, ktorý bol obžalovanému uložený trestným rozkazom Okresného súdu Galanta sp. zn. 2T/12/2015, zo dňa 12.3.2015, právoplatným dňa 28.3.2015, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

Takto uložený trest považuje krajský súd za dostatočný z hľadiska naplnenia predpokladov individuálnej i generálnej prevencie i ochrany spoločnosti.

Keďže odvolacie námietky prokurátora nevzhladol krajský súd ako dôvodné, rozhodol o zamietnutí jeho odvolania.

Na základe vyššie uvedených skutočností a citovaných zákonných ustanovení odvolací súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný riadny opravný prostriedok.